

Cussegli da vischnaunca 23-2009/2012
Seduta dils 16 da december 2011

Protocol

dalla seduta dil cussegli da vischnaunca,
venderdis, ils 16 da december 2011,
dallas 19³⁰ – 21⁴⁵ uras en casa communal

Presidi: Rita Huonder-Tenner

Actuar: Ervin Maissen

Presents:

a) Cussegli	Clemens Berther Heinrich Berther Robert Cajacob Bernadetta Caminada-Mühlebach Emerita Flepp-Degonda Victor Flepp Pius Huonder	Martina Gienal-Caviezel Rita Huonder-Tenner Jordana Lozza-Desax Pirmin Lozza Pader Vigeli Monn Flavio Murer Alfred Spescha
b) Suprastanza communala	Dumeni Columberg Cecilia Maissen-Desax	Iso Mazzetta Roger Tuor
c) Canzlist communal	Andri Hendry	
d) Perstgisas	Giusep Columberg	Madlen Deflorin-Spescha
e) Hospes	9 persunas	

Presidenta dil cussegl da vischnaunca:

"Sco emprem less jeu gratular a geraua Cecilia Maissen e gerau Roger Tuor per lur elecziun el parlament dalla Regiun Surselva. Jeu giavischel ad els bia plascher e satisfacziun en quei impurtont uffeci, sco era il duiu success.

Cun in bien patratglein nus seregurdar dils defuncts, Pius Duff da Pardomat, naschius ils 22 da matg 1936 e morts ils 14 da november 2011; Antonia Schuoler da Caprau, naschida ils 19 da zercladur 1939 e morta ils 22 da november 2011; Leci Decurtins-Caminada da Vitz, naschius ils 28 da settember 1941 e morts ils 12 da december 2011. Ils defuncts ruaussien en pasch"

- Tractandas:*
1. Protocols nr. 21- e 22-2009/2012
  2. Revisiun parziala dalla planisaziun locala (messadis nr. 36- e 36.1-2009/2012)
  3. Hotel Disentiserhof: Contribuziun alla sanaziun dil bogn cun la finamira da promover il turissem (messadis nr.33- e 33.1-2009/2012)
  4. Agenda 2012
  5. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)
  6. Elecziuns:
    - 6.1 dil president ni dalla presidenta dil cussegl da vischnaunca per 2012
    - 6.2 dil vicepresident ni dalla vicepresidenta dil cussegl da vischnaunca per 2012

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Cussegli da vischnaunca 23-2009/2012
Seduta dils 16 da decembre 2011

---

1. Protocol nr. 21- e 22-2009/2012

Presidenta dil cussegli da vischnaunca

Ils protocols ein vegni tarmess tier per posiziun. Enteifer ils 5 dis fixai ei vegniu inoltrau in'objecziun da cussegliera Emerita Flepp-Degonda pertucccont il votum sin pagina 9 dil protocol nr. 22. Cussegliera Emerita Degonda giavischia ch'il protocol vegni cumpleaus sco suonda:

Aschinavon che las pretensiuns stipuladas el contract pil manteniment dalla halla da reiver vegnan buca ademplidas, ei la vischnaunca era buca obligada da setener vid quella cunvegnientscha.

Ils protocosl nr. 21-2009/2012 dalla seduta dils 28 d'october 2011 e nr. 22-2009/2012 dalla seduta dils 11 da novembre 2011 vegnan approbati senza opposiziun cun la midada proponida da cussegliera Emerita Flepp-Degonda.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

2. Revisiun parziale dalla planisaziun locala (messadis nr. 36- e 36.1-2009/2012)

1. part: Ovra Russein

President communal

Sin fundament dalla publicazion da cooperaziun ei vegniu inoltrau entgins giavischs. Plinavon eis ei necessari da sclarir in pèr damondas pertuccont la reglamentaziun davart habitaziuns secundaras. A vesta ch'il project Ovra Russein ei buca dispitivel e ch'ins vul buca retardar la realisaziun, duei quella part vegnir separada dalla ulteriura revisiun parziale dalla planisaziun locala.

Per accelerar la realisaziun dalla Ovra Russein ei la vischnaunca da Sumvitg promta da realisar igl access a Barcuns e da prefinanziar quel. La concessiun duess vegnir dada la fin da december, denton sil pli tard il schaner 2012.

Duront la publicazion da cooperaziun ei vegniu inoltrau ina objecziun da muntada secundara. Quella pertucca igl access all'alp Alpetta. Quell'objecziun sa vegnir risguardada.

La suprastanza communal propona da tractar ed approbar la revisiun necessaria per realisar l'Ovra Russein e da suttametter quei conclus alla votaziun dil pievel. La secunda part dalla revisiun parziale duei vegnir tractada questa sera en ina emprema lecziu. Il cussegli sa aschia far damondas e propostas che san vegnir sclaridas entochen la proxima seduta. L'approbaziun definitiva ei previda cun caschun dalla secunda lecziu dils 18 da schaner 2012.

Debatta d'entrada

Il cussegli da vischnaunca desista d'ina debatta d'entrada, aschia ch'igl ei decidiu d'entrar e tractar la revisiun parziale dalla planisaziun locala pertuccont Ovra Russein.

Discussiun en detagi

Cusseglier Clemens Berther

Ei surstaus dalla moda e maniera co ils messadis vegnan adattai a cuorta vesta. Igl ei buca sempel da mantener la survesta. Tenor siu manegiar fa la proposta 3 negin senn, aschinavon ch'ins decida d'entrar e tractar la fatschenta.

Presidenta dil cussegli da vischnaunca

Sco informau, decida il cussegli da vischnaunca questa sera definitivamein mo sur dallas propostas 1 e 2 (Ovra Russein).

President communal

La suprastanza communal ei obligada d'informar il cussegli da vischnaunca sur dil resultat dalla consultaziun publica (Mitwirkungsverfahren), ch'ha cuzzau entochen ils 10 da december 2011. Quei ei succediu cun il rapport supplementar dils 15 da december 2011 (messadi 36.1-2009/2012).

Sco declarau el messadi, setracta ei da duas fatschentas. Il cussegli tracta ed approbescha oz la revisiun parziale da Barcuns cun suttametter quella fatschenta alla cuminanza dils votants. Silsuenter decida il cussegli, sch'el vul entrar e tractar la secunda part dalla revisiun parziale.

Cusseglier Heinrich Berther

La vischnaunca da Sumvitg prefinanziescha igl access a Barcuns. Sto la vischnaunca da Mustér separticipar alla prefinanziaziun?

President communal

La prefinanziaziun succeda senza in agid dalla vischnaunca da Mustér.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs decida il cussegli da vischnaunca:

1. *d'approbar las adattaziuns dil plan da zonas e plan da formaziun 1:5'000 e dil plan general d'avertura 1:5'000 Barcuns, necessarias per realisar il project Ovra Russein;*
2. *da suttametter quei conclus tenor art. 11, al. 1 dalla lescha da baghegiar alla cuminanza dils votants.*

2. part: Modificaziuns dalla planisaziun vertenta

President communal

Quella revisiun ei gia daditg preannunziada. D'ina vart setracta ei da correcturas pretendidas dalla Regenza e da l'autra vart d'arrundaziuns da suloms e da pintgas modificaziuns. Cheutras savein nus dar suatienscha ad entgins giavischs inoltrai da vischins sin fundament dalla publicaziun dalla primavera 2011.

La publicaziun da cooperaziun ha giu liug duront 30 dis entochen ils 10 da december 2011. En quei interval eis ei vegniu inoltrau treis giavischs ed ina protesta ch'ei la finala buca necessaria, damai ch'ils proprietaris dil terren pertuccau san buca s'accordar cun la sligiazion proponida pil center dil Vitg. In giavisch pertuccont Fontanivas sa vegnir risguardaus cun reveder in artechel dalla lescha da baghegiar. Dus giavischs pertuccan parcellas ella vischinanza da Clavaniev. In sa vegnir adempius, l'auter sto vegnir spustaus sin pli tard (revisiun dil plan da prighel).

In punct central ei la revitalisaziun dil Hotel Disentiserhof. Per possibiltar ina midada dil sistem disgraziau da hotels d'appartaments, drova ei ina favur cun enzonar il terren avon la surbaghegiada. Ei setracta d'ina decisiun da principi. Avon che saver surbaghegiar drova ei ina planisaziun d'areal e prescripcions davart habitaziuns secundaras administradas.

In ulteriur punct ei l'intenziun da dar nova tempra e rinforzar il center dil Vitg. Ei fuva previu da realisar in interessant project. Deplorablamein han ils proprietaris dalla parcella negina capientscha per quei postulat, aschia che quella midada sto vegnir strihada.

El medem mument exista la pusseivladad da reglar las habitaziuns primaras e secundaras per la zona per indigens a Caschuarz e cheutras ademplir la pretensiun dalla Regenza. Igl interess per quei terren ei avon maun. Ina reglementaziun dallas habitaziuns secundaras ei fetg problematica. Perquei propona la suprastonza da serestrenscher sil niev quartier per indigens a Caschuarz. Era quella formulaziun ei provisoria ed igl ei necessari da sclarir entginas damondas giuridicas.

Oz vul la suprastanza communal orientar e prender encunter giavischs e propostas per saver suittametter ella seduta dils 18 da schaner 2011 las propostas definitivas.

Debatta d'entrada

Sin fundament dalla nova proposta dalla suprastanza communal d'entrar e tractar definitivamein mo l'emprema part dalla revisiun parziala dalla planisaziun locala (Ovra Russein), dat ei ina discussiun davart il proceder. Suenter ils votums da Clemens Berther e Robert Cajacob ed ina declaraziun dil president communal davart il proceder, sco el ei fixaus el regulativ da fatschentas, sepresenta la situaziun sco suonda:

Primarmein sto il cusegl da vischerna far ina debatta d'entrada. Sch'el decida d'entrar ella materia, suonda la deliberaziun en detagi. El cass concret propona la suprastanza communal ina secunda lecziun per la secunda part dalla revisiun parziala (art. 36 dil regulativ da fatschentas). Quei vul dir ch'il cusegl repassa l'entira fatschenta sco usitau, desista denton d'ina votaziun finala. En ina secunda lecziun vegnan lu oravontut ils puncts dispiteivels dall'emprema lecziun tractai cun speciale attenziun.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs decida il cusegl da vischerna d'entrar e tractar las modificaziuns dalla planisaziun vertenta en ina emprema lecziun. La tractaziun definitiva – secunda lecziun – sa succeder ella seduta dils 18 da schaner 2012.

Discussiun en detagi

President communal e gerau Iso Mazzetta

Sin fundament dil rapport da planisaziun, staus publicaus duront la procedura da cooperaziun, declaran els mintga midada previda ella revisiun parziala dalla planisaziun locala. Specialmein menziuneschan els il niev artechel 48bis che duei possilitar la construcziun da dormitoris ella zona per stabiliments ed indrezs publics ad Acla da Fontauna.

Deplorablamein eis ei buca stau pusseivel d'anflar ina sligiaziun per la realisaziun d'in impurtont project amiez il Vitg. Ina gronda interpresa fuss stada promta d'ereger parcadiis sutterrane e localitads da fatschenta. El medem mument fass ei vegniu realisau in parc el curtin existent. La vischerna fass perencunter stada promta d'enzonar ina parcella a Scaletta e documentar sia bunaveglia enviers ils proprietaris. Deplorablamein ein els buca promts da porscher maun, aschia che l'enzonaziun previda a Scaletta croda.

Cusseglier Pirmin Lozza

Eis ei buca pusseivel d'expropriar il terren necessari? Han ins buca gia giu fatg ina tala acziun per ils parcadiis amiez il Vitg? La vischerna duess perseguir la pusseivladad d'expropriar il terren per saver realisar quei project.

Suprastanza communal

Il parcadiis ein affittai. Gia quella sligiaziun ha pretendiu dabia energia per ch'ins sappi insumma realisar quels. Per la vischerna eis ei buca sempel d'expropriar quei terren, quei ton pli ch'ina ulteriura persuna fa valer ses interess vid la proprietad dalla parcella. In'expropriaziun ei cumplicada e cumbinada cun bia temps. Denton eis ei da temer ch'igl investur interessau desisti da siu project.

L'incorporaziun dalla surfatscha avon la surbaghegiada Disentiserhof en la zona da baghegiar ei da muntada essenziala per ineventual investur. Scogia menziunau, sa la vischerna prender influenza sin quei project el rom d'ina planisaziun d'areal. Lu sto il diever, la relaziun denter habitaziuns secundaras administradas e buca administradas etc. vegnir reglaus. La vischerna da Flem ha anflau ina oreifra sligiazun pil Hotel Waldhaus. Cun il gudogn dalla vendita dallas habitaziuns eis ei stau pusseivel da renovar ed engrondir la purschida dil hotel.

Avon la realisaziun eis ei en mintga cass necessari da prezisar il diever dallas habitaziuns sco era ch'ei seigi garantiu in sufficient diember da letgs da hotel. Aschinavon ch'ins enzonescha buca il terren, eis ei da temer ch'ins anfli negin investur.

Cusseglier Clemens Berther

Eis ei gia enconuschent nua ch'igl ei previu da realisar ils letgs per il hotel? Eis ei buca da temer che quels baghetgs prendessen la vesta dallas habitaziuns? Nua vegnissen habitaziuns supplementaras realisadas?

Suprastanza communal

Co e nua che ulteriurs baghetgs vegnissen realisai, vegn reglau el rom dalla planisaziun d'areal cumbinada cun in plan da formaziun. Impurtont eis ei denton da saver nezegiar la valur dil terren en fuorma dalla cefra d'utilisaziun. En detagl ei denton nuot enconuschent, excepui la surfatscha el sidost dalla surbaghegiada, nua ch'ins prevess letgs da hotel.

Cusseglier Clemens Berther

Ei ina engrondazjun dalla zona da baghegiar buca problematica damai che las reservas da terren da baghegiar ein tenor il Cantun memia grondas? Han ins buca gia tier la davosa revisun ponderau d'incassar tier novas enzonaziuns ina taxa da plivalur e da metter quels importos en in fondo per indemnizar pretensiuns en connex cun exzonaziuns?

President communal

Quell'objecziun ei giustificada. La nova lescha da baghegiar preveda quella pusseivladad. Cun las pendicularas han ins anflau ina semeglionta sligiazun (l'enzoneziun dil Crest d'Acletta). A Pignola sto il terren enzonau vegnir exzonaus suenter 5 onns, aschinavon ch'el ei buca surbaghegiaus. El cass concret promova la vischerna l'economia cun crear ina plivalur.

La creaziun d'in fondo per indemnizar consequenzas dalla planisaziun locala vegn ad esser in problem d'ina proxima revisun.

Gerau Iso Mazzetta

Sin fundament d'ina damonda concreta han ins cumpletau art. 39. Ei va cheu specialmein per possibiltar al campadi da postar en loghens defini suttetgs en lenn. A vesta dalla concurrenz sin quei sectur, para ei giustificau da risguardar quei giavisch.

Cusseglier Victor Flepp

A caschun dalla revisun 1995 eis ei stau necessari d'exzonar terren da baghegiar perquei che las reservas da terren eran memia grondas. Las enzonaziuns succedidas 2006/2008 ein stadas pusseivlas mo perquei ch'ins ha cumbinat quellas cun condiziuns e resalvas. El beneventa ils sforzs dalla suprastanza communal per activar il center dil Vitg e deplorescha ch'igl ei muort ils proprietaris da terren buca pusseivel d'anflar ina soluzun.

Suprastanza communal

La reserva da terren da baghegiar ei aunc adina fetg gronda. Tier las enzonaziuns previdas settracta ei sulettamein da correcturas ni d'adattaziuns per realisar projects ch'ein gia sin rucca. Las zonas da baghegiar sesanflan per part el falliu liug. A caschun dalla davosa revisiun dalla planisaziun locala ein ins sespruaus en differents discours d'exzonar terren da baghegiar. Excepiu singuls cass da munatada marginala eis ei buca stau pusseivel d'anflar ina sligiaziun. Las reservas da terren vegnan a vesta dallas surbaghegiadas dils davos onns a sereducir, aschia ch'ei duess cul temps esser pusseivel d'enzonar niev terren da baghegiar.

Cusseglier Pirmin Lozza

La casa pervenda veglia sesanfla oz en la zona per baghetgs ed indrezs publics. Han ins evtl. ponderau da midar quella situaziun per che quei baghetg sappi vegnir acquistaus e sanaus da persunas privatas?

Suprastanza communal

La casa parvenda veglia ei circumdada da terren en possess dalla vischnaunca che sesanfla en la zona per baghetgs ed indrezs publics. Quei terren duei vinavon star a disposiziun alla publicitat per realisar projects dil maun public. Sin fundament da quella zona ha la vischnaunca la pusseivladad d'acquistar la parcella resp. la proprietaria dalla parcella sa da tut temps pretender che la vischnaunca acquisti la parcella pertuccada.

Cusseglier Emerita Flepp

Apparentamein vegnan ils plans cun las zonas da prighel surluvrai. Con lunsch ein quellas lavurs gia progredidas e tgi decida sur da quels plans?

President communal

La revisiun dil plan da zonas da prighel ei fetg actuala. La lavur succeda entras ina cumissiun cantunala cun specialists. La stad vargada ha giu liug in'uatga. Sin fundament da quella ston ils plans vegnir surluvrai. Sur dil plan da zonas da prighel decida la vischnaunca. Ella ha denton da suprender las propostas dils experts.

Cusseglier Clemens Berther

A vesta che las reservas da terren da baghegiar ein sufficientas, eis ei dad esser precauts cun enzonar niev terren. El giavischa perquei ina survesta dallas surfatschas che vegnan enzonadas.

Gerau Iso Mazzetta

Quellas mesiras san vegnir messas a disposiziun per la secunda lecziun.

President communal

En connex cun l'entira problematica da secundas habitaziuns els centers turistics dalla Svizra, ei vegniu inoltrau l'iniziativa Weber che pretenda per 20 onns in moratori per las zonas da baghegiar. Per saver dar counterpeisa a quell'iniziativa enqueran ils cantuns sligiaziuns co restrenscher la construcziun ed il diever da habitaziuns secundaras. La Regenza ha perquei relaschau in plan directiv ed obligau las regiuns da planisaziun - en Surselva la Regiun Surselva - da relaschar sil pli tard entochen igl 1. da fenadur 2013 mesiras per reglar enteifer la regiun la construcziun da habitaziuns secundaras.

Ei dat vischnauncas che han gia relaschau mesiras, denter auter la vischnaunca da Breil en connex cun la nova surbaghegiada da Ladral ni Laax la surbaghegiada realisada a Laax/Murschets. A Laax ein ils possessurs dallas habitaziuns obligai da metter a disposiziun, cun excepcziun digl agen diever da 30 dis ad onn, lur habitaziuns all'organisaziun turistica. Per il diever che survarga ils 30 dis ston els affittar l'atgna habitaziun.

Dapresent interqueran las vischnauncas da Tujetsch e Mustér ensemens cugl uffeci per economia e turissem ina sligazion. Cun quei project vegrn il cussegl a sefatschentar igl onn proxim. In'emprema orientaziun dils dus cussegls da vischnaunca ei previda per igl 1. da fevrer 2012.

Gerau Iso Mazzetta

Per Caschuarz ei l'interessenza avon maun. Perquei han ins era instradau la planisaziun da quartier ch'ei fixada ligontamein ella planisaziun locala. En connex cun la revisiun parziala dalla lescha da baghegiar retracta ei era da vegnir suenter all'obligaziun stipulada el conclus dalla Regenza dils 26 da matg 2009.

Cusseglier Pirmin Lozza

Pertucca quella reglementaziun sulettamein la zona da Caschuarz? Cura sa quella reglementaziun passar en vigur?

President communal

Art. 54bis pertucca sulettamein la nova zona da habitar Caschuarz. La reglementaziun davart habitaziuns primaras e secundaras entra en vigur suenter l'approbaziun entras la cumionza dils votants e la Regenza.

Cusseglier Martina Gienal

La reglementaziun previda duei valer sulettamein per Caschuarz. Igl ei denton da quintar che quella vegni pli tard era applicada per outras zonas?

President communal

Quellas prescripcions vegnan pil mument a valer mo per Caschuarz. Tgei che succeda ordeifer quei perimeter ei aunc buca clar. Quella damonda sto vegnir discussiunada cun l'introducziun da contribuziuns directivas ni d'ina contingentaziun da habitaziuns secundaras.

Presidenta dil cussegl da vischnaunca

Ell'emprema lecziun ha la gronda part dallas damondas saviu vegnir sclarida. A caschun dalla secunda lecziun tracta il cussegl da vischnaunca aunc las damondas davart il reglar la relaziun denter habitaziuns primaras e secundaras.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Cussegli da vischunaunca 23-2009/2012

Seduta dils 16 da decembre 2011

**3. Hotel Disentiserhof: Contribuziun alla sanaziun dil bogn cun la finamira da promover il turissem.
(messadis nr.33- e 33.1-2009/2012)**

President communal

Tenor il program d'activitad duei la vischunaunca promover cundiziuns favoreivlas per in prospereivel svilup dall'economia e dil turissem. En quei senn ein la suprastanza communal e special il president s'engaschai cun tutta forza per anflar ina buna soluziun per il Hotel Disentiserhof e per prevegnir ch'ei detti in mument ina ruina. Cun rodund 600 letgs ei il hotel d'appartaments d'eminenta muntada per la destinaziun turistica Mustér e per l'entira regiun.

Ils davos onns eis ei vegniu registrau denter 20'000 e 40'000 pernottaziuns cun frs. 60'000.-- entochen 120'000.-- taxas da cura ed ina sviulta annuala denter 3 e 6 milliuns francs. Ei va era per da quei da 20 entochen 30 pazzas da lavur. Da quei menaschi profiteschan fatschentas indigenas, il commerci, ils mistergners ed ei seresulta ordlunder bufatgas entradas da taglia. Il complex Disentiserhof ha ina funcziun d'irradiazion per tut la regiun (ein Schlüsselprojekt mit Leuchtturmfunction für die Region). Perquei sa ina contribuziun al bogn la finfinala haver ina gronda muntada economica per l'entira vischunaunca ed esser in'investiziun che separa. La suprastanza communal ha l'impressiun che la discussiun sur da quella fatschenta ei sesplegada naven dall'entschatta enneu en ina direcziun empau disgraziada.

Cun nossa acziun havein nus empruau da midar il sistem disgraziau da hotel d'appartaments dils onns otgonta, ch'ei buca secumprovaus en Svizra. Quei ei ordvart hanau e zun difficultus.

Per saver menar il hotel a basa economica drova ei silmeins 70 habitaziuns. Sin quella basa eis ei vegniu contrahau intensivamein duront tschun meins cun ina gruppa d'investurs. Deplorablamein ei quella serertratga avon duas jamnas. Sper ils motivs menziunai fan els plinavon valer ch'els hagien buca obteniu 70 declaronzas ligontas da proprietaris da habitaziuns da surschar lur appartaments pil diever dil hotel. Cheutras sappi il menaschi dil hotel buca funcziunar. Plinavon seigi la Banca buca promta da segidar cun la finanziaziun dallas investiziuns futuras necessarias. Considerond tut quels fatgs ei la gruppa d'investurs vegnida alla conclusiun, ch'ils aspects da saver realisar il niev concept e d'arrivar ad in menaschi cun in prospereivel avegnir seigien memia pigns per saver s'engaschar. Quella retratga surpendenta ei ina enorma trumpada e disilusiu suenter che las tractativas eran s'avanzadas fetg bein.

Grazia a bunas relaziuns persunalas eis ei reussiu d'anflar ina nova gruppa. Quella sebasa sil niev concept, ch'ei vegnius elaboraus ils davos meins e ch'ei menziunaus el messadi dalla suprastanza communal. La nova gruppa ha denton l'intenziun d'acquistar in tozzel appartaments e cheutras haver ina buna basa per in menaschi da hotel. A liunga vesta vul ella realisar il concept skizzau. Las contractivas ein bein avanzadas ed ins sa sperar cun ina decisiun definitiva aunc uonn.

La gruppera preveda entginas modificaziuns dil concept. Aschia duei il bogn buca vegnir separaus e purtaus d'ina atgna societad. Quei ei in grond avantatg. La vischernaunca savess p.ex. separticipar al capital e far ina cunvegnentscha da prestaziun cun la nova societad.

En discussiun stat vinavon in'avertura provisoria dil hotel, quei denton mo en ina moda reducida (hotel garni). Quei ei in tema special.

Ella situaziun actuala eis ei buca necessari da decider immediat davart ina contribuziun finanziala. Considerond tut quels aspects suttametta la suprastanza communalia ina proposta modificada al cussegl da vischernaunca. Quella secloma sco suonda:

La suprastanza communalia vegn:

- incaricada da far tut il pusseivel per gidar a spindrar il grond cumplex dil Hotel Disentiserhof ed
- autorisada da cuntinuar las contractivas per anflar in niev concept cun aspects per in prospereivel avegnir.

Ei setracta denter auter da mantener e renovar l'infrastructura turistica sco era da garantir ch'il beinstar general e ch'ils interess turistics vegnien risguardai commensuradamein. Il sostegn dalla vischernaunca el senn dalla promozion dalla economia duei en emprema lingia seconcentrar sin disposiziuns planisatorias (cun augmentar l'attractivitat dil terren el senn dalla proposta per la revisiun parziala della planisaziun locala) e cun simplificazius administrativas.

Cun in tal conclus documentescha il cussegl da vischernaunca che la vischernaunca ha in grond interess da mantener quei potenzial turistic e ch'ella incarichescha la suprastanza communalia da cuntinuar las contractivas.

Debatta d'entrada

Cusseglier Flavio Murer

Il messadi ei buca vegnius presentaus al cussegl da vischernaunca, aschia ch'el ha buca giu la pusseivladad da s'exprimer. "Jeu havess bugen priu ina decisiun en caussa per sutlingiar l'impurtonza da quella purschida turistica en vischernaunca. La proposta sur dalla quala nus havein da decider questa sera, ei nuot auter che quei che nus spitgein da nossa suprastanza. Quella sai jeu sustener cumpleinamein. Fagei aschi bien e nazzegiei tut Vossas cumpetenzas finanzialas en connex cun la promozion dall'economia. Ein quellas buca suffizientas astgeis Vus a tut temps sedrizzar tier il cussegl da vischernaunca."

Cusseglier Clemens Berther

Ch'ins meina ina discussiun generala davart quella fatschenta ei segiramein correct. Ei fa denton surstar ch'il cussegl da vischernaunca stuess incaricar la suprastanza communalia da menar contractivas en connex cugl avegnir dil Hotel Disentiserhof. Ord siu pugn da vesta duess quei secapir da sesez. Ins astga denton taxar l'incarica sco mandat moral. Ston ins quintar che la damonda davart ina contribuziun al bogn Disentiserhof ei cun quella decisiun giud meisa? Per el ei la discussiun davart la damonda per in susteniment finanzial terminada.

Cusseglier Heinrich Berther

Ei dil meini ch'il cussegli da vischnaunca duei documentar siu sustegn per la fatschenta cun dar alla suprastanza communalia l'incarica da canticuar cun las contractivas. El propona al cussegli da vischnaunca d'approbar ina resoluziun a favur dil Hotel Disentiserhof per cheutras documentar il sustegn per quell'interpresa. La formulaziun dil text per la resoluziun vegg surschada alla suprastanza communalia.

President communal

Engrazia pil sustegn e beneventa ina resoluziun a favur dil Hotel Disentiserhof. Quella savess seclamar sco suonda:

Il cussegli da vischnaunca sustegn fermamein l'acziun per spindrar e reactivar il Hotel Disentiserhof ed incarichescha la suprastanza communalia da far tut il pusseivel per gidar a spindrar il grond complex dil Hotel Disentiserhof. El autorisescha la suprastanza communalia da canticuar las contractivas per anflar in niev concept cun aspects per in prospereivel avegnir. Ei setracta denter auter da mantener e renovar l'infrastructura turistica sco era da garantir ch'il beinstar general e ch'ils interess turistics veggien risguardai commensuradamein. Il sustegn dalla vischnaunca el senn dalla promozion dalla economia duei en emprema lingia seconcentrar sin disposiziuns planisatorias (el senn dalla discussiun occurrida) e cun simplificaziuns administrativas.

Il president communal engrazia a deputau Heinrich Berther per siu engaschi per la revisiun dalla lescha da scola cantunala a favur d'ina buna sligaziun per l'applicaziun dil romontsch en scola. Cun il cumpromiss cattau san grondas e malemperneivlas discussiuns veggir evitadas.

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs sustegn il cussegli da vischnaunca la proposta da cusseglier Heinrich Berther per ina resoluziun en favur dallas stentas per spindrar igl impurtont potenzial turistic dil Hotel Disentiserhof ed incarichescha la suprastanza da canticuar cun las contractivas per anflar ina sligaziun per in prospereivel avegnir

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

GEMEINDE/VISCHNAUNCA
DISENTIS/MUSTÉR

Cussegli da vischnaunca 23-2009/2012
Seduta dils 16 da decembre 2011

4. Agenda 2012

1. *18 da schaner 2012*
Seduta speciala allas 20⁰⁰ uras en halla Cons per tractar il project "meglieraziun funsila" (per mauns dalla votaziun dil pievel, ch'ha liug ils 11 da mars 2012)
2. *1. da fevrier 2012*
Problematica: Habitaziuns secundaras: seduta communabla cun il cussegli da vischnaunca Tujetsch
3. *16 da mars 2012*
(Reserva)
4. *20 d'avrel 2012*
Rapport da gestiun e quen annual 2011
5. *22 da zercladur 2012*
(Reserva)
6. *24 d'uost 2012*
(excursiun)
7. *9 da november 2012*
Preventiv 2013
8. *14 da decembre 2012*
(cun la tscheina tradiziunala)

Decisiun

Cun 14 encunter 0 vuschs approbescha il cussegli da vischnaunca l'agenda pigl onn 2012.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Cussegl da vischnaunca 23-2009/2012

Seduta dils 16 da decembre 2011

---

5. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cusseglier Martin Gienal

Vala il milliun concedius dil pievel avon onns per il project Acla da Fontauna aunc adina per in vegnent project ni pretenda ina cotribuziun ina nova votaziun?

President communal

La contribuziun decidida ils 13 da fevrer 2005 entras il pievel ei vegnida concedida per in project concret. Quei project ei buca vegnius realisaus, aschia ch'igl ei dispoteivel, sche quella contribuziun vala per projects suandonts.

Presidenta dil cussegl da vischnaunca

En connex cun la collaborazion turistica han la presidenta dil cussegl da vischnaunca da Mustér ed il president dil cussegl da vischnaunca da Tujetsch lantschau ina petiziun. La petiziun giavischia in rapport ed in'informaziun dallas suprastonzas communalas co ins vul promover e megliurar el futur la collaborazion sil sectur turistic. L'informaziun havess giu da succeder entochen igl emprem d'october 2011. Cu eis ei previu d'informar la populaziun davart ils resultats dalla petiziun?

President communal

Ella seduta dils 17 da zercladur 2011 han la suprastanza communala ed ils gremis turistics informau il cussegl da vischnaunca detagliadamein davart las lavurs instradadas e la cuntuaziun. Alla fin della discussiun ha il cussegl da vischnaunca priu il suandont conclus:

Cun 14 encounter 0 vuschs approbescha il cussegl da vischnaunca sin fundament dalla resoluziun dils 26 da fevrer 2010, dalla posiziun dils 27 d'uost 2010, dalla recumandaziun dalla grappa da laver "meisa rodunda" dil project per intercurir l'organisaziun turistica e per megliurar la collaborazion denter ils differents partenaris (Optimavista), en special dil rapport final "Avegnir dil turissem – Sedrun – Mustér – Andermatt" sco era dalla petiziun "per in avegnir turistic communabel ella Sursassiala", la sligiazion preferida, numnadamein ina stretga collaborazion denter Mustér – Sedrun ed Andermatt cun la pretensiun ch'ina colligaziun dils territoris da skis denter la Val d'Ursera e la Surselva cumpegli era Mustér.

Sin fundament da quei conclus ha SMT intallau ina grappa da laver per realisar la concordanza cattada, numnadamein ina collaborazion denter Mustér – Sedrun – Andermatt. A quella grappa appartegnan era ils dus iniziants dalla petiziun. Cun la debatta dils 17 da zercladur 2011 considerescha la suprastanza communala la petiziun per liquidada.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Cussegli da vischnaunca 23-2009/2012

Seduta dils 16 da decembre 2011

6. Elecziuns:

Presidenta dil cussegli da vischnaunca

"Avon in onn haveis Vus eligiu mei sco presidenta dil cussegli da vischnaunca pigl onn 2011. Cun grond plascher hai jeu surpriu quella incarica e sundel sespruada d'exequir quella tenor miu meglier saver e puder. Schebein jeu hai fatg endretg mia caussa ni buc, surlaschel a Vus da decider. Da vossa lavur, da vies engaschi per il beinstar da nossa vischnaunca, nossas vischinas e vischins sundel jeu denton perschadida. Igl ei ord mia vesta stau in bien onn politic cun in duiu respect vicendeivel denter tut ils gremis politics. Jeu sundel perschadida che nus essan sin la dretga via per saver ademplir nossas obligaziuns, il pensum adossau a nus dil suveran.

En miu plaid suenter mia elecziun sco presidenta hai jeu giu fatg suandont appell: *La visiun duei esser in punct da partenza, che dat forza, euphoria, denton astga ella buca mo esser in punct negativ, buca realisabla. Visiuns astgan buc esser fizziuns, pertgei igl emprem pass en direcziun d'ina midada ei adina il pli stuffi. Nus astgein denton buc haver tema da far novs pass per il futur, mobein mirar anavon e prender la caschun per il cavez. Per saver mantener ina vischnaunca ferma cun ragischs profundas che tegnan ora mintga stemprau, stuein nus semetter ensemble e centrar la forza enviers anora. Lein nus contonscher ina finamira, drova ei denton era in pievel activ, saun giudezi, senn da responsabladad, confidanza, engaschi e beinvuglientscha. La scuidonza, disfidonza ed interess personals astgan buca esser francai en igl interess da mintgadi.*

Jeu lessel aunc inaga sutlingiar quellas lingias. Critica positiva porta nus vinavon, critica negativa betta nus anavos. Pia ei collaboraziun ed igl engaschi la dretga via.

Lubi a mi aunc in pèr plaids d'engraziament. Jeu engraziel da tut cor per la buna collaboraziun ed il bien clima da lavur ch'jeu hiel astgau guder enteifer il biro dil cussegli cun il vicepresident Flavio Murer ed ils cussegliers e dumbravuschs Alfred Spescha e Pirmin Lozza. Plinavon admettel in cordial engraziament a nies protocolist Ervin Maissen per sia buna lavur.

In grond Dieus paghi descha secapescha a vus cussegliers e cussegliers, a nies president communal dr. Dumeni Columberg, alla suprastanza communala ed alla cumissiun da gestiun per la gronda lavur en favur dil beinstar da nossa populaziun. Per vies grond sustegn e la buna collaboraziun ch'jeu hiel astgau guder duront quei onn cordial engraziament. In cordial engraziament va era a nies canzlist communal Andri Hendry ed a tuttas e tuts emploiai dall'administraziun communal sco era als collaboraturs communals per la lavur prestada per nossa vischnaunca.

Ei fa adina puspei grond plascher da veser vischinas e vischins che visetan nossas sedutas e demuossan aschia igl interess per nossa lavur. A vus in cordial engraziament. Ed era in cordial engraziament mereta miu um

Corsin per la capientscha demussada duront quei onn. Cordial Dieus paghi!

Nus passein ussa tier las elecziuns dil president ni dalla presidenta dil cussegli da vischnaunca per igl onn d'uffeci 2012 e dil vicepresident ni dalla vicepresidenta dil cussegli da vischnaunca per igl onn d'uffeci 2012."

Tenor art. 11 e 13 dil regulativ da fatschentas succedan quellas elecziuns cun scrutini."

6.1 Elecziun dil president ni dalla presidenta dil cussegli da vischnaunca per 2012

Vicepresident dil cussegli da vischnaunca, Flavio Murer

Engrazia alla presidenta per la buna laver prestada. Il biro dil cussegli propona Rita Huonder-Tenner per inulteriur onn d'uffeci. Ei vegn buca fatg ulteriuras propostas.

Resultat dil scrutini per l'elecziun dalla presidenta dil cussegli da vischnaunca per igl onn 2012:

Repartiu cedels	14
Returnau cedels	14
Cedels vits	1
Cedels valeivels	13
Vuschs da candidats	13
Pli absolut	7

Cun 13 vuschs elegia il cussegli da vischnaunca cusseglier Rita Huonder-Tenner sco presidenta dil cussegli da vischnaunca pigl onn 2012.

6.2 Elecziun dil vicepresident ni dalla vicepresidenta dil cussegli da vischnaunca per 2012

Presidenta dil cussegli da vischnaunca

Engrazia per la honorifica reelecziun. Il biro dil cussegli propona cusseglier Flavio Murer per in ulteriur onn d'uffeci sco vicepresident dil cussegli da vischnaunca.

Cusseglier Alfred Spescha

Engrazia per la buna collaboraziun enteifer il biro dil cussegli da vischnaunca e recamonda da sustener l'elecziun da cusseglier Flavio Murer.

Resultat dil scrutini per l'elecziun dil vicepresident dil cussegli da vischnaunca pigl onn 2012:

Repartiu cedels	14
Returnau cedels	14
Cedels vits	1
Cedels valeivels	13
Vuschs da candidats	13
Pli absolut	7

Cun 13 vuschs elegia il cussegli da vischnaunca cusseglier Flavio Murer sco vicepresident dil cussegli da vischnaunca pigl onn 2012.

Vicepresident dil cussegli da vischnaunca Flavio Murer

Engrazia per la reelecziun e selegra vinavon sin ina buna collaboraziun enteifer il cussegli da vischnaunca.

Presidenta dil cussegli da vischnaunca

Cusseglier Clemens Berther ha inoltrau in postulat concernent endrizzar in register electronic davart ils defuncts dalla vischnaunca da Mustér. Il postulat vegn surdaus alla suprastanza communalala.

La proxima seduta dil cussegli da vischnaunca ha liug mesjamna, ils 18 da schaner 2012 allas 20⁰⁰ uras en halla Cons.

Il cussegli da vischnaunca s'entaupe suenter la seduta cun la suprastanza communalala alla tscheina finala.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner

Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 31 da decembre 2011

C:\Users\maissen\Documents\Cussegli da vischnaunca\Cus0012_23-2.doc